

Brüssel, 30. aprill 2015
(OR. en)

8346/15

CULT 22
DIGIT 22
REGIO 35
IND 62
SOC 262
EDUC 111
SAN 131

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Eelmise dok nr:	8110/15 CULT 21 DIGIT 16 REGIO 29 IND 55 SOC 245 EDUC 109 SAN 111
Teema:	Eelnõu: nõukogu järeldused, milles käsitletakse kultuuri- ja loomevaldkonna koostoimet muude valdkondadega (<i>cultural and creative crossovers</i>) stimuleerimaks innovatsiooni, majanduslikku jätkusuutlikkust ja sotsiaalset kaasatust - Vastuvõtmine

Kultuurikomitee on mitme koosoleku jooksul valmistanud ette käesolevad järeldused, et võtta need vastu nõukogu 18.–19. mai 2015. aasta istungil (haridus, noored, kultuur ja sport). Kõik delegatsioonid on nüüdseks tekstiga nõus.

Alaliste esindajate komiteel palutakse seega kultuurikomitees järelduste eelnõu suhtes saavutatud kokkulepe kinnitada ning edastada tekst nõukogule vastuvõtmiseks ja järgnevas avaldamiseks *Euroopa Liidu Teatajas*.

Eelnõu: nõukogu järeldused,
milles käsitletakse kultuuri- ja loomevaldkonna koostoimet muude valdkondadega (*cultural and creative crossovers*) stimuleerimaks innovatsiooni, majanduslikku jätkusuutlikkust ja sotsiaalsel kaasatust

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

TUNNISTADES, ET:

1. kultuuri- ja loomesektorid on nii kultuurilise kui ka majandusliku väärtuse allikad. Viimastel aastatel on tehtud märkimisväärsed tööd, et muuta kultuuri- ja loomesektorid Euroopa ühiskonna ja majanduse lahutamatuks osaks ning majanduskasvu, töökohtade loomise ja heaolu allikaks. Siiski ei ole veel täiel määral tunnustatud nende sektorite laiemat panust, eelkõige mis puudutab kultuuri ja kunstilise loovuse potentsiaali käivitada innovatsiooni muudes majandussektorites ja ühiskonnas tervikuna ning inimeste heaolu suurendamisel;
2. kultuuri- ja loomevaldkonna koostoimet muude valdkondadega võib mõista kui kultuuri- ja loomesektoritele eriomaste teadmiste ja oskuste ning muude sektorite teadmiste ja oskuste kombineerimise protsessi, eesmärgiga luua innovaatilisi ja tarku lahendusi tänapäeva ühiskondlikele väljakutsetele;
3. koostoime kultuuri- ja loomevaldkonnaga võib olla vastastikku kasulik kõigile kaasatud sektoritele, kui tegemist on võrdse partnerlusega;

4. kultuuri- ja loomevaldkonna koostoime muude valdkondadega võib tuua laiaulatuslikku kasu¹, sealhulgas:

- klienditeeninduse parandamine, töötajate rahulolu suurendamine ja organisatsiooni tõhusa toimivuse saavutamine era- ja avalikus sektoris, kaasates disainereid, kunstnikke ja muid professionaalseid loovisikuid innovaatiliste ja kasutajasõbralike lahenduste väljatöötamisse ning luues multidistsiplinaarseid meeskondi;
- õpilaste puudumiste määra vähendamine ja õpitulemuste parandamine, edendades loovat õppimist ja õpilaste heaolu ning suurendades vanemate osalust, kaasates kunstnikud ja professionaalsed loovisikud koolitõesse;
- meditsiinikulude ja haiglaravi vajaduse vähendamine, parandades haiguste ennetamist ning patsientide taastumise protsessi kunstialase ja loomingulise tegevuse kaudu;
- tööstuspiirkondade ja linnaruumi uuendamine ning turismi edendamine, integreerides kultuuri ja loovuse pikaajalistesse kohaliku ja piirkondliku tasandi arengustrateegiatesse;

¹ Aluseks on võetud avatud koordinaatsiooni meetodi töörühma koostatud poliitikaalane käsiraamat loomepartnerluste edendamise kohta (2014), http://ec.europa.eu/culture/library/reports/creative-partnerships_en.pdf.

- tarbijate ja töötleva tööstuse keskkonnateadliku käitumise suurendamine ning elektritarbimise ja ressursside kasutamise vähendamine, kaasates disainereid, kunstnikke ja muid professionaalseid loovisikuid jäätmematerjalide taaskasutusse ja väärimdamisse, et luua lisaväärtusega uusi, innovaatilisi ja funktsionaalseid tooteid;
- sotsiaalse kaasatuse ja kogukonnaelu parandamine kultuuri- ja loometegevuse kaudu ning integreerides kaasaegse arhitektuuri, kunsti ja disaini avalikku ruumi ning kultuuri- ja ajaloolise väärtusega hoonetesse;

MÄRKIDES, ET

5. teadlikkus potentsiaalset, mida pakub kunsti, kultuuri ja loovuse kombineerimine tehnoloogia, teaduse ja äriga, on vähene. Samuti ei vahetata piisavalt häid tavasid. Eelkõige on seeläbi ikka veel alahinnatud ja alakasutatud kultuuri ja kunstide mõju innovatsiooni käivitajana kõikides sektorites;
6. kultuuri- ja loomevaldkonna koostoime muude valdkondadega leiab aset eri sektorite kokkupuutepunktides. Siiski on sektorid ja poliitikad sageli veel üksteisest eraldatud, mis piirab sünergiate ulatust ja innovaatiliste lahenduste teket. Selleks, et kapseldunud mõtlemisest üle saada ja koostoimet edendada, on vaja terviklikku strateegilist lähenemisviisi, mis hõlmaks kõiki osalejaid kohalikust kuni ELi tasandini;
7. vaja on usaldusväärseid ja võrreldavaid andmeid, mis võimaldaksid saada ülevaate kultuuri- ja loomevaldkonna ning muude valdkondade koostoime panusest majandusse tervikuna ning nende mõjust laiemale ühiskonnale kõigil tasanditel ning seda panust ja mõju analüüsida;

8. loova ja kriitilise mõtlemisoskuse arendamine formaalhariduse omandamisel ning mitteformaalse ja informaalse õppe käigus võimaldaks indiviididel paremini vastata vajadustele, mida esitab mitmekesisuv ja teadmispõhine ühiskond ning nõudlik ja kiiresti muutuv tööturg;
9. Euroopa digitaalne ühtne turg peaks ergutama kvaliteetse sisu loomist ja levitamist, mille jaoks Euroopa kultuuriline ja keeleline mitmekesisus on viljakas pinnas, ning pakkuma kogu väärtusahela ulatuses õiguste ja kohustuste tasakaalustatud raamistikku;
10. investeerimist kultuuri- ja loomesektoritesse peetakse sageli riskantseks ja ebakindlaks, kuna nende investeringute objektiks on immateriaalne vara. Seetõttu on kultuuri- ja loomesektorite jaoks vaja innovaatilisi finantsinstrumente, mis suurendavad nende suutlikkust osaleda sektoritevahelises koostöös, sealhulgas rahvusvahelisel tasandil;

KUTSUB LIIKMESRIIKE JA KOMISJONI ÜLES NENDE VASTAVATE PÄDEVUSTE PIIRES JA SUBSIDIAARSUSE PÕHIMÕTET NÕUETEKOHASELT ARVESSE VÕTTES:

11. suurendama kõikide sidusrühmade, eelkõige poliitikakujundajate, loovisikute, tööstusharude, ettevõtjate ja investorite teadlikkust loovuse ja innovatsiooni kultuurilisest, majanduslikust ja ühiskondlikust väärtusest, mis sünnib sektoritevahelises koostöös. Selleks on oluline edendada teabe laialdast levitamist sektoritevahelise koostöö heade tavade, tulemuste ja saadud kogemuste ning samuti ekspertide võrgustike ja vastastikuse õppe kohta;

12. muutma traditsioonilistes poliitikavaldkondades kapseldunud mõtteviise, lõimides kultuuri ja kunstilise loovuse paremini majanduskasvu, sotsiaalpoliitikat, linna- ja regionaalarengut ning säästvat arengut käsitlevatesse strateegiatesse;
13. jätkama selliste olemasolevate poliitikameetmete ja suundumuste väljaselgitamist, millel on seos kultuuri- ja loomevaldkonna ning muude valdkondade koostoimega, ning andmete kogumise täiustamist, et tugevdada tõenditel põhinevat poliitikakujundust. Selleks on vaja välja töötada uued metoodikad kultuuri- ja loomevaldkondade ning teiste tööstusharude koostoime mõõtmiseks, et paremini kajastada nende innovaatilist sisendit ja mõista nende laiemat mõju;
14. edendama loovaid ökosüsteeme ja multidistsiplinaarseid keskkondi kultuuri- ja loomesektorite jaoks selliste struktuuride kaudu nagu innovatsiooni- ja ärikeskused, ärikiirendid, ettevõtlusinkubaatorid, loomekeskused, koostöökeskkonnad ja -programmid;
15. edendama valdkondadevahelisi kultuuri- ja loomeklastreid ning võrgustikke riiklikul, Euroopa ja rahvusvahelisel tasandil, et hoogustada kultuuri- ja loomeekspordi ning parandada juurdepääsu uutele turgudele;
16. ergutama mittetehnoloogilist, sotsiaalset ja teenuste innovatsiooni traditsioonilistes tööstusharudes, näiteks juurutades nendes disainmõtlemise lähenemisviisi² ja kultuuripõhist loovust;
17. innustama kultuuri- ja loomesektoreid kasutama tulevase digitaalse ühtse turu võimalusi;

² Disainmõtlemist võib kirjeldada kui lahenduse leidmisele keskenduvat mõtlemisviisi, mille lähtekohaks on eesmärk (parem olukord tulevikus), mitte niivõrd püüd konkreetne probleem lahendada. See pakub laiaulatuslikku ja loomingulist lähenemisviisi, mida saab kohaldada väga mitmesuguste, eelkõige keerukate ja ootamatute olukordade lahendamiseks.

KUTSUB LIIKMESRIIKE ÜLES SUBSIDIAARSUSE PÕHIMÕTET NÕUETEKOHASELT
ARVESSE VÕTTES:

18. ergutama kultuuri- ja loomevaldkonna koostoimet muude valdkondadega kohalikul ja piirkondlikul tasandil, võimaluse korral olemasolevatele algatustele tuginedes ning tihedas koostöös kohalike osalejate, vabaühenduste, organisatsioonide ja ettevõtjatega. Samuti võiks kaaluda multidistsiplinaarsete klastrite loomist, kaasates sellesse aktiivselt kohalikud ja piirkondlikud ametiasutused;
19. toetama algatusi, mis ergutavad kultuuri- ja loomesektorite ühist propageerimist, et ületada valdkonnakeskne mõtteviis ning töötada välja terviklikud strateegilised lähenemisviisid;
20. ergutama avalikus sektoris disainmõtlemise lähenemisviisi rakendamist keerukate küsimuste käsitlemisel ning kasutajakesksete ja tõhusate teenuste väljatöötamisel³;

³ Põhineb dokumendil „Disainipõhise innovatsiooni tegevuskava rakendamine” (SWD (2013) 380 final).

21. edendama kultuuri- ja loomesektorite jaoks soodsaid tingimusi, mis võimaldaks neil oma potentsiaali sektoritevahelise partnerluse raames rohkem välja arendada, sealhulgas võttes arvesse Euroopa Loomemajanduse Liidu⁴ antud soovitusi, rakendades asjakohaseid meetmeid, mis hõlmavad muu hulgas järgmist:

- innovaatilised finantsinstrumendid, mis on välja töötatud sektorite vajadusi ja eripärasid arvestades, näiteks loova innovatsiooni osakute skeemid⁵, stardikapital⁶, ühisrahastamine, laenutagamismehhanismid, riskikapitalifondid (näiteks äriinglid ja riskikapital) ja tagasimakstavad toetused⁷, et muuta kultuuri- ja loomesektorite rahastamine mitmekesisemaks. Samuti võiks kaaluda katseprojekte, mis tugevdavad eksperimenteerimist ja riskide võtmist kui innovatsiooni edendamise viisi;
- teabevahetusplatvormid ja koolitused investoritele, et suurendada nende teadlikkust kultuuri- ja loomesektorite potentsiaalidest, ning nende valdkondade töötajatele, et arendada nende juhtimis- ja ettevõtlusoskusi;

⁴ Euroopa Loomemajanduse Liit on komisjoni poolt loodud integreeritud poliitikaalgatus, mida rakendati aastatel 2012–2014. Selle eesmärk oli katsetada ja läbi vaadata uusi innovaatilisi poliitikavahendeid loomemajanduse jaoks ning esitada konkreetseid soovitusi.

⁵ Loova innovatsiooni osakute skeemid on väikelaenu, mida valitsused annavad väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele nende äritegevuses innovatsiooni (uued tooted, teenused või protsessid) toetavate teenuste soetamiseks (Euroopa Loomemajanduse Liidu soovitus).

⁶ Stardikapital on ette nähtud nende ettevõtjate toetamiseks, kes liiguvad idee või prototüübi etapist esimese äritulu saamise suunas. See toetus on suunatud noortele innovaatilistele ettevõtjatele väga varajases etapis, kus riskid on suured.

⁷ Tagasimakstavad toetused on uus riiklike ametiasutuste poolt rahastatav vahend. Valitud projekte toepeltrahastatakse, st et nad saavad samaaegselt nullprotsendiga laenu ja „tagasimakstavat toetust”, mille ettevõtja maksab tagasi täies ulatuses või osaliselt, sõltuvalt ettevõtja tulemusnäitajatest tegevusperioodil (Euroopa Loomemajanduse Liidu soovitus).

22. edendama formaalhariduses ja mitteformaalses õppes selliste valdkonnaülestest oskustest arendamist nagu loominguoskus, kultuurialane teadlikkus ja ettevõtlikkus. Ergutama kõrgharidusasutustes, kui see on asjakohane, sektoriteüleseid lähenemisviise eri valdkondade vahel, näiteks ühisprogrammide kaudu, mis hõlmavad kunste ja kultuuri, teadust, inseneriteadust, tehnoloogiat, ettevõtlust ja muid asjakohaseid valdkondi;

KUTSUB KOMISJONI ÜLES:

23. töötama välja tervikliku strateegilise lähenemisviisi, et edendada kultuuri- ja loometööstuse konkurentsivõimet ja arengut, rõhutades samal ajal nende rolli kõikide tööstusharude üldises innovatsiooniprotsessis;
24. paremini koostama ja levitama teavet kultuuri- ja loomesektoritele suunatud olemasolevate ELi programmide ja vahendite kohta, et tugevdada sünergiaid ja lõimumist muude poliitikavaldkondadega;

25. kaaluma selliste ELi programmide raames nagu „Horisont 2020”, Euroopa ühendamise rahastu, „Erasmus+”, „COSME” ja „Loov Euroopa” olemasolevate rahastamisvahendite kasutamist koostoitmet toetavate projektide jaoks, mille eesmärk on näiteks:
- toetada kunstnike, teadlaste ja tehnoloogide multidistsiplinaarseid meeskondi;
 - paremini toetada mittetehnoloogilist, sotsiaalset ja teenuste innovatsiooni;
 - arendada valdkonnaüleseid oskusi, näiteks kriitilist mõtlemist ja algatuste tegemist;
 - toetada kunstialast tegevust linnaarenduses osana arukate ja loominguliste linnade rajamisest;
 - tugevdada kasutajakeskset lähenemisviisi avalike teenuste kaasajastamisel, nt disainmõtlemise kasutamise kaudu;

ning alustama viivitamata ettevalmistusi, mis on vajalikud kultuuri- ja loomesektori tagatisvahendi⁸ käivitamiseks 2016. aastal;

26. jätkama oma allüksuste, näiteks Eurostati ja Teadusuuringute Ühiskeskuse poolt alustatud tööd, et pakkuda teavet ja andmeid selle kohta, millise panuse annab kultuuri- ja loomevaldkonna ning muude valdkondade koostoime muudesse majandussektoritesse ja poliitikavaldkondadesse ning majanduskasvu üldiselt;

LEPIB KOKKU, ET

27. käesolevate järelduste rakendamise kohta tehakse kokkuvõtte 2018. aastal. Kokkuvõtte tegemise eesmärk on hinnata liikmesriikide ja komisjoni edusamme käesolevate järelduste järgimisel⁹. Liikmesriikidega tuleks konsulteerida selle kokkuvõtte tegemise vormi ja ulatuse osas, mis peaks olema lihtne ja kasulik.

⁸ Kultuuri- ja loomesektori tagatisvahend on programmiga „Loov Euroopa” (2014–2020) loodud finantsinstrument. Selle eesmärk on hõlbustada kultuuri- ja loomesektorites tegutsevate mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) ning organisatsioonide juurdepääsu rahastamisele.

⁹ Eelneva näitena võib nimetada 2015. aastal tehtud kokkuvõtet kultuurivaldkonna juhtimist käsitlevate nõukogu 2012. aasta järelduste kohta.